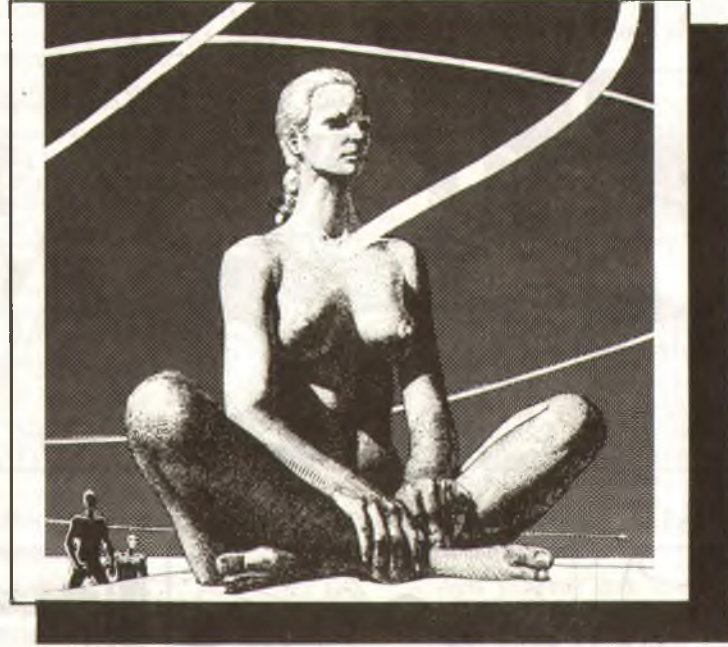

KOLONİSTLER
MURAT
SAYIN
LEVENT
CANTEK
KOSTA
CERAN
ERHAN
BAŞ

MOEBIUS

KOLONİ ÇİZGİ ROMAN

muayyen zamanlarda çıkar
nisan bindokuzyüzdoksandört

KDV DAHİL 30.000.-TL

MOEBIUS

2. Dünya savaşının sonuna kadar Amerikan çizgi romanı tüm dünyada olduğu gibi Avrupa'yada hakimdi.

Bu yüzden Amerikan çizgi romanlarıyla rekabet çok zordu. Onların içerik ve kalitesine ulaşmak Avrupalı sanatçılar için uzun yıllar sürecek bir mücadeleyi gerektiriyordu. Fransız-Belçika ekolünün ilk meyvesi diğer örneklerine göre çok daha erken geldi. Asıl adı Georges Remi olan Herge 1929 yılında ünlü çizgi roman kahramanı Tintin'i yarattı. Herge tercihini serüvenden yana kullanmıştı. Korkunç bir titizlikle hazırladığı öykülerinde mizaha ve harekete büyük önem ver-

mişti. Onun çalışmaları sonraki kuşaklar için büyük bir okul olmuştur.

Jean Giraud 1938 Paris doğumlu, çocukluğundan beri aşırı derecede çizgi romana ilgi gösteriyor. İlk çalışmasını henüz 1954 yılında öğrencyken çıkartıyor. "The adventure of Franck and Jeremie" Bu çalışmanın arkasını sayısız Western alıyor. Bir katolik yayınevine giriyor. Ardından orduya katılıyor. 5/5 adlı bir askeri dergiye çizmeye başlıyor. 1960 yılında terhis oluyor ve kariyerine kaldığı yerden devam ediyor. 1963 yılında Fort Navajo'yu yaratıyor. Sonraları bu çalışma meslek yaşantısının en hayati dönemecine yol açacaktır.

Giraud kendinden önceki kuşağın en önemli yıldızı Herge'nin çömezleri arasına hiç karışmadı. Ama onun gölgesinde yeşeren Fransız-Belçika ekolünün çok geçmeden en önemli yıldızlarından biri olacaktır. Herşeyden önce aşırı sabırlıydı, titizdi. Benzerlerinden ayrılan en önemli özelliği öğrenme isteğiydi. Hızlı bir gelişim gösteriyordu.

İlk önemli şansına Charlier ile ortak bir çalışma yaparak ulaştı. Çizgisinin kişilik kazanmasında bu dönem çalışmaları önemli bir yer tutar. Ülkemizde Şimşek Süvari adıyla yayınlanan Lieutenant Blueberry adlı çalışmadaki "GIR" imzası artık aranan, konuşulan bir imza olmuştu. Klasik geleneği kullanarak yorumladığı Westernler türe önemli bir zenginlik kazandırdı.

Tarama ucuna yönelerek fırçayı daha az kullanmaya başladı. Bu zamanla gelişerek kendi stiline dönüşecekti.

1973'te tek başına hikayeler anlatmaya başladı. Bunlar onun iç dünyasını, üzerinde durduğu uzakdoğu felsefelerini yansıtıyordu. Solcuymdu, muhalifdi, radikal çözümler istiyordu. Teknolojinin getirdiği her ayrıntıdan kaçıyor, eleştiriyordu.

HARA KIRI, L'ECHO DES SAVANES gibi dergilerden sonra çok klasik olmakla birlikte Gir ünlü Metal Hurlant'a yaptığı katkılarla muhalif, aykırı ama bir o kadar da önemli bir kilometre taşı yarattı.

Uzakdoğu felsefesine inanıyor demistik. Eski Japon resamlarına da öykünüyordu. Bu resamlar yaşadıkları kente isimlerini daha fazla meşhur edemeyeceklerine inandıkların da başka bir kente yeni bir isimle göç ederlermiş. Giraud'da Fransa'da "GIR" isminin daha fazla meşhur olamayacağına inanıyordu. Kendine yeni bir isim buldu.

"Moebius"

Moebius ismini ünlü Alman Matematikçinin adını verdiği iç içe geçmiş iki daireden aldı.

Giraud Moebius'la sanki birdenbire değişmişti. Uzun bir içine kapanıklıktan sonra yeni öykülerinde kişisel fantezilerini ve yarattığı dünyasını geliştiriyordu.

Fransa'da Metal Hurlant'tan sonra çocukluk düşlerinin ülkesi Amerika'da Heavy Metal'de gözüküdü.

Uluslararası bir kariyere ulaşmasındaki önemi sebeplerden biri de sinemaya olan ilgisiydi. Yapımcı Jodorowsky'nin isteği üzerine çok beğendiği DUNE romanının tamamlanmış filmine dekorlar hazırladı.

Dune filmini 6 bölümlük "Incal" adlı bir TV dizisi izledi. Amerika'da isim yapan ilk Fransız ÇR'cülerinden biri olup çık-

ması. Yönetmenlerden yoğun bir ilgi görüyordu. Ünlü yönetmen Ridley Scott Alien'in Story board çalışmaları için onu seçmişti. Arkasından Walt Disney'in dualistik filmlerinden TRON için çalıştı.

Sinema çalışmaları sürerken baş yapıtları olan Arzach ve Airtight Garage'i Amerika'da hazırladı. Heavy metal dergisi okurları artık "More Moebius" (Daha fazla Moebius !!) diyor-du.

Moebius çocukluğundan sonra ikinci kez Amerika'yı do-laşmaya karar verdi. Birbirinden uzak şehirlere, kasabalara gi-di-yordu.

Kızıldertililer arasına karışıp resim çizmesi ve onların da güzel resim çizen admandan etkilenerek Moebius adını takma-ları rivayeti de bu dönemden çıkmıştır.

Moebius bu gezilerinin sonunda Santa Monica'da yaşama-ya karar verdi. Kendine teknolojinin bütün nimetlerinden uzak tutan bir ev aldı. Böyle bir yaşamı (Elektrikli ev eşyaları, TV, buzdolabı, fırın vs. olmadan) uzakdoğu felsefesine -Tanrıya-dine olan yaklaşımı yüzünden seçmişti. Dünyanın birçok ülke-sinden gelen telif haklarını, kazandığı paraları umursamıyor-du. İnsanlardan, kalabalıklardan her türlü doğallığı öldüren ay-rıntılardan kaçıyor-du.

Aynı yıllarda "Epik Comics" ve son ürünlerinden olan "The Gardens of Aedena"yı yaptı.

1987 yılında TV'de Incal dizisi bittiğinde ünlü Marvelin yaratıcısını Stan Lee onu sığnağında buldu, onunla çalışmak istiyordu.

Bu arada Moebius Stan Lee'nin katkılarıyla kendisine ÇR'yi sevdiyen, çizgi romancı olma isteği uyandıran ABD çiz-gi romanına borcunu ödemeye karar verdi.

Stan Lee ile birlikte Marvel comics'in edebiyata en yakın örneği olan Silver Surfer'i (Gümüş Kayakçı) yapıtlar.

Moebius bugün Santa-Monica'daki sakin yaşantısını sür-dürüyor. Seksenli yılların ortasında kendisiyle yapılan bir ro-portajında neden çizgi roman yapıyorsunuz sorusunu sanırım şöyle cevaplamıştı :

- KIRK YAŞIMI GEÇTİM... BU YAŞTAN SONRA BAŞKA BİR İŞ YAPABİLECEĞİMİ SANMIYORUM.

Bu sözler onun hep karşı koymaya çalıştığı insan hayatı-da-ki tekrarların, kısır döngülerin içinde yaratıcı olarak bile mah-kum kalmanın özeleştirisidir.

Bu arada dünya kadar ödül kazandı. Amerika'da ACBA ta-rafından "Best artist" seçildi. Son olarak geçen yıl galiba, onun çalışmalarını kaynak olarak ünlü çizgi romancılar tara-fından çizilen illüstrasyonlar sergilendi. Hani derler ya seni yazmaya kalksam sayfalara sığmazsın falan... Moebius öylele-rinden... Artık üretmiyor, çizmiyor, bizi de acılara zerkediyor.

Reşit İMRAHOR

NOT : Ülkemizde Moebius daha çok 70'li yılların KARA MURAT dergisinde, 80'li yıllarda HÜRRIYET ÇOCUK'ta "GIR" imzasıyla yayınlanan Lieutenant Blueberry (Şimşek Süvari) ile bilinir.

Moebius albümleri (*)
 Mocbius
 Le Garage hermetique
 The Long Tomorrow
 La citadelle aveugle
 Escale sur Pharagonescia
 Le Bandard fou
 Les Vacances du Major
 Arzach
 Chaos
 Les Yeux du Chat
 Chroniques metalliques
 Mocbius, Bingham & Lofficier
 Le Principe Impensable
 Les Quatre royaumes
 Le Retour du Jouk
 Les Terres aleatorias
 Le Seigneur d'onyx
 Jean-Michel Charlier & Jean Giraud
 Blueberry's secret
 a Yankee named blueberry
 a Blue coats
 Arizona Love (.....)
 William Vance & Giraud
 Sur ordre de Washington (.....)
 Mocbius & Bati
 Island of the Unicorn
 Jodorowsky & Mocbius
 Third Incal

(*) : Bütün eserler şeklinde görülmemelidir. Bu bir seçmeler toplamıdır.

HM: BUNUN BİR AMERİKAN DERGİSİYLE YAPTIĞINIZ İLK SÖYLEŞİ OLDUĞUNA GÖRE, BİZE AMERİKA'NIN SİZİ NASIL ETKİLEDİĞİNİ SÖYLER MİSİNİZ ?

MOEBIUS: TABİİ, MUAZZAM DİYEBİLİRİM. OKULA GÖNDERİLMEMİŞTİM VE 17 YAŞIMA GELDİĞİMDE AMERİKAN SİNEMASINDAN VE ÇİZGİ ROMANLARINDAN ÇOK ETKİLENMİŞTİM. BİZİ HOLLYWOOD

ETKİLEDİ, FLASH GORDON'DA ÖYLE. BEBOP GİBİ JAZZ VE CHARLIE PARKER TEMEL OLUŞTURDU. 17 YAŞIMA GELDİĞİMDE BİRLEŞİK DEVLETLERE GİTTİM VE ÜLKEYİ BİR BAŞTAN BİR BAŞA "GREYHOUND(1)"LARLA GEÇTİM.

HM: BERBAT OLMALI.

MOEBIUS: EVET, OTOBÜS KISMI BERBATTI AMA DENEYİM MUHTEŞEMDİ. AYRICA MEKSİKA'YA DA GİTTİM VE ORDAKİ İNSANLARDAN, RESSAM VE MÜZİSYENLERDEN ÇOK ETKİLENDİM. O ZAMANLAR HERKES AMERİKAN SANATINDAN ETKİLENİYORDU KI BU ASLINDA AMERİKAN OLAN ANCAK OLAĞAN AMERİKAN KÜLTÜRÜYLE ÇATIŞAN BİR SANATTI. BENİ BU KARŞIT AMERİKAN KÜLTÜRÜ CEZBETTİ.

HM: PEKİ BUGÜN ?

MOEBIUS: A.B.D., DÜNYAYA HEM EN İYİ TATLAR HEM DE EN BERBAT TATLAR TATTIRIYOR. AMERİKA HEM EN BÜYÜK BİLİNCE HEM DE EN BÜYÜK BİLİNÇSİZLİĞE SAHİP (AMERİKAN KÜLTÜRÜNDEKİ SEX, ŞİDDET VE SALDIRGANLIK). FAKAT AYNI ZAMANDA BİR DE YENİ VE MODERN BİR AMERİKAN RUHU VAR.

HM: FAKAT YAPTIĞINIZ WESTERNLERDE, "BLUEBERRY" GİBİ ÖRNEĞİN, BUNLAR KARŞIT KÜLTÜR DEĞİL GELENEKSEL AMERİKAN KÜLTÜRÜ.

MOEBIUS: EVET, FAKAT BU KIRSALLIKLA BÜTÜNLEŞİYOR ÇÜNKÜ KARŞIT KÜLTÜR TÜMÜYLE KENTSEL. BENİM YAPTIĞIM WESTERNLER (HALA DA YAPIYORUM), BENİM SEVDİĞİM AMERİKAN TOPRAĞI, AĞAÇLARI, GÖKYÜZÜ VE İŞİĞİYLE BÜTÜNLEŞİYOR. AMERİKA'YA KARŞI ÇOK GÜÇLÜ DUYGULARIM VAR AMA BU DUYGULAR AYNI ZAMANDA KÜRESEL.

HM: DAHA ÖNCE BİR "BİLİNÇ" VE "BİLİNÇSİZLİK"TEN BAHSETTİNİZ. BU SÖZCÜKLERLE NEYİ KASTETTİĞİNİZİ BİZE BİRAZ AÇIKLAYABİLİR MİSİNİZ ?

MOEBIUS: SİZE BUNU ŞÖYLE AÇIKLAYAYIM; ÖRNEĞİN, DOĞDUĞUMUZDA BİLİNÇSİZ OLARAK NEFES ALIP VERMEYİ ÖĞRENİYORUZ VE BUNU HER ZAMAN YAPTIĞIMIZ GİBİ YAPIYORUZ. FAKAT BİLİNÇSİZLİK ÇOK HASSASTIR, ÇOCUKLUĞUN BÜTÜN STRESLERİNİ, TEHDİTLERİ, PROBLEMLERİ ALIR VE NEFES ALMA İŞLEMİYLE BÜTÜNLEŞİR. BÖYLECE BÜYÜDÜĞÜNDE HER ZAMANKİ GİBİ YİNE NEFES ALIP VERMEKTEDİR. AMA BU DEFA ÇOK FARKLI OLARAK NEFES ALIP VERMEDE MÜKEMMELE ERİŞMEK İÇİN BUNU "BİLİNÇLİ" OLARAK ÖĞRENMESİ GEREKİR.

HM : DİĞER BİR DEYİŞLE SİZ "BİLİNÇSİZLİĞİNİZİ", "BİLİNCE" DÖNÜŞTÜRMEYE ÇALIŞIYORDUNUZ.

MOEBIUS : HEPİMİZ BUNU YAPMAYA ÇALIŞIYORUZ. ÇAHALETTEN BİLGİYE ULAŞMAK İÇİN ! VE BİLİNÇSİZLİĞİ NE KADAR BİLİNCİN KÜRESİNE YÜKSELİRSE İNSANIN BİLİNÇSİZLİĞİ O KADAR KÜÇÜLÜR VE İNCELİR. BUNU BİR PİRAMİT GİBİ DE GÖREBİLİRSİNİZ.

HM : FAKAT BİZ HER ZAMAN KENDİMİZİN BİLİNCİNDE OLAMAYIZ.

MOEBIUS : BU ZOR. HIÇ DÜŞÜNMEYEN NEFES ALIYOR. YÜRÜYOR VE AYAKTA DURUYORUZ. ÇÜNKÜ BUNU BİLİNÇSİZ OLARAK YAPIYORUZ. FAKAT BU MEKANİZMALARI ÖĞRENMENİN YOLLARI VAR, ONLARI YAŞAMAK. ÖRNEĞİN EĞER DİK DURMA GÜDÜSÜNÜ KAYBEDERSEK BUNU YENİDEN BİLİNCİMİZLE KEŞFEDİP KAZANABİLİRİZ.

HM : BU BİLİNÇSİZLİK/BİLİNÇ DİYALEKTİĞİ ÇİZİMİNİZE NASIL YANSIYOR ? ÇİZDİKLERİNİZİN ÇOĞUNUN SİZİN BİLİNÇSİZ TARAFINIZDAN GELDİĞİNİ DÜŞÜNÜYORUM.

MOEBIUS : KESİNLİKLE, AMA BUNU BİLİNÇLİ OLARAK YAPIYORUM ! ÖRNEĞİN, YİRMİ YAŞINDAYKEN TİPİK ERGENLİK ÇAĞI ÜRÜNLERİ ÇİZERDİM, - AYNI AŞK VE KOZMİK SEMBOLLERİ; BU OTOMATİK Tİ NEFES ALMAK GİBİ; FAKAT DAHA SONRA BUNLARI DÜZENLEMeye BAŞLADIM; BUNLARI ALIP EVREN BİLGİME, DİĞER YARATIKLARLA OLAN İLİŞKİLERİME, KENDİME VE KUTSAL OLANA BÜTÜNLEŞTİRMEYE BAŞLADIM. İÇİMDEKİ BELİRSİZ VE KARANLIK ŞEYLERİ CANLANDIRIYORUM. DOĞAÇLAMA, ONLARA İSİM VERİYORUM. ONLARI YAVAŞ YAVAŞ KARANLIKTAN AYDINLIĞA DOĞRU İTİYORUM...

HM : O ZAMAN ÇALIŞMALARINIZDA SİZE ÖNCÜLÜK EDEN, BİLİNCİNİZ !

MOEBIUS : EVET. BİLİNÇSİZLİĞİMİ YOK EDİYORUM. BÖYLECE DAHA KÜÇÜLÜYOR, DAHA AZ BELİRSİZ OLUYOR.

HM : BİLİNÇ DÜZEYİNİZİ DEĞİŞTİRMEK İÇİN UYUŞTURUCU (UYARICI) KULLANDINIZ MI ?

MOEBIUS : ESKİDEN, FAKAT ARTIK HAYIR. UYUŞTURUCU, ALKOL, KAHVE YA DA TÜTÜN GİBİ ZEHİRLİ HIÇBİR ŞEYE İNANMIYORUM. ET YEMEM VE ŞEKERİ DE FAZLA ALMAMAYA ÇALIŞIYORUM. UYUŞTURUCU ALMAK, BİLİNCİN DÜŞÜŞÜDÜR. İLK KULLANDIĞIMDA, VE BUNU ÇOK YAPTIM, PİŞMAN DA DEĞİLİM, UFKUMU AÇILAR VE ÇOK ŞEY ÖĞRENDİM. FAKAT BEN DAHA YÜKSEK BİR SEVİYEYE UYUŞTURUCU İLE DEĞİL, KENDİ KENDİME, BİLİNCİMLE ULAŞMAYA ÇALIŞIYORUM (ÇÜNKÜ DEDİĞİM GİBİ UYUŞTURUCULAR BİR DÜŞÜŞTÜR) VE BU BENİM GERÇEK BİLİM-KURGUMDUR.

HM : ARTIK NEDEN BİLİM-KURGU OKUMUYORSUNUZ ?

MOEBIUS : İNSANIN BİLİNCİN ÜLKESİNE GİRMEYE ÇALIŞMASI ONUN BİLİM-KURGUYU "YAŞAMASI" DEMEKTİR. ÖRNEĞİN BİR BİLİM-KURGU YAZARI BİR ÇUKURA DÜŞTÜĞÜNÜ VE BURADAN KURTULMAYA ÇALIŞTİĞINI HAYAL EDEBİLİR Kİ BİRÇOK İNSAN BU ÇUKURDAN KURTULMANIN FARKLI ANLAMLARINI BİLEBİLİR VE HATTA BİRÇOK İNSAN ÇUKURUN DİŞİNDE YAŞAMAKTADIR. VE BEN İNSANIN ZİRVE VE ÇUKURUN, GEÇMİŞİN VE GELECEĞİN VE HATTA ŞU ANIN ANLAMINI BULDUĞU ANDA VE BU BÖLÜMÜNDE YAŞAMAYA KARAR VERDİĞİ ANDA (Kİ BU GER-

ÇEKİR), ONUN BİR BİLİM-KURGU İNSANI OLDUĞUNA İNANIYORUM. BUNUN YERİNE HAYALİ VE POLİTİK OLMAK, ÇOK KİŞİSEL BİR DURUMDUR.

HM : ŞİMDİ SİZ YAŞAMINIZIN BİLİM-KURGU OLDUĞUNU MU DÜŞÜNÜYORSUNUZ ? SİZİN ELEKTRİĞİ VE TELEFONU OLMAYAN BİR ÇİFTLİKTE YAŞADIĞINIZI BİLİYORUM.

MOEBIUS : YAKINLARDA BİR TELEFON ALDIK.

HM : NER NEYSE...

MOEBIUS : EVET. BİR AMERİKALI BİLİM-KURGU YAZARININ DEDİĞİ GİBİ, SANIRIM ASIMOV'DU, "GELECEK ESKİSİ GİBİ DEĞİLDİR." BİR SÜRE ÖNCE BİLİM-KURGU, DEV ROKETLERLE VE GEZEĞENLERLE DOLUYDU; BU NAİF VE MATERYALİST BİR GÖRÜŞTÜ Kİ BU DIŞ UZAYLA İÇ UZAYI KARİŞTİRMIŞTI VE GELECEĞİ ŞU ANIN BİLİNMİYENİ OLARAK GÖRÜYORDU VE TEKNOLOJİK ALDATMACANIN BİR KURBANİ OLDU. FAKAT BİZ BU GÖRÜNTÜYÜ TÜMÜYLE DEĞİŞTİRDİK. ÇOK KESKİN, KÖKTENCİ BİRAZ VAHŞİ BİR DEĞİŞİM OLDU BU.

HM : NEDEN VAHŞİ ?

MOEBIUS : ÇÜNKÜ BİZİN İNANDIĞIMIZ BÜTÜN BU GÜZEL PROJELER YOKOLDU. FAKAT BİLİM-KURGUNUN ASIL RUHU SEYAHATİN İÇERİDE OLDUĞUNUN KEŞFİDİR VE GERÇEK ENERJİNİN, GEÇMİŞİN ROKETLERİNİN, İNSANLARIN RUHUNDA VAR OLDUĞUDUR.

HM : O ZAMAN İNSANIN DİĞER İNSANLARIN GÖRÜŞLERİNİ OKUMASI GEREKMİYOR, BU KEŞFİ KENDİ BAŞINA YAPABİLİR Mİ ?

MOEBIUS : EVET, VE AYRICA BİR GERÇEK TE, ESKİ BİLİM-KURGULARDAKİ "YENİ GEZEĞENİN" TAM BURADA OLDUĞU, DÜNYA OLDUĞU GERÇEĞİDİR.

HM : NİÇİN BÖYLE SÖYLÜYORSUNUZ ?

MOEBIUS : ÇÜNKÜ, O BURADA. DÜNYAYLA DAHA UYUMLU BİR YAŞAM SÜRMEYE BAŞLARSANIZ BU BİLİM-KURGU OLUR. YENİ DÜNYA AY DEĞİLDİR, DÜNYANIN KENDİSİ VE UZAY ARACI DA SİZSİNİZDİR. SADECE BİR YAKIT BULMALI VE GİTMELİSİNİZ (PHILIPPE MANOUVRE Metal Hurlant editörü, BU NOKTADA ARAYA GİRİYOR VE; "BURADA MOEBUS'LA HEMFİKİR OLMADIĞIM TEK NOKTA ONUN YAKIT OLARAK SU, BENİM İSE BURBON KULLANMAMDIR" DİYOR).

HM : BU TEORİYE GÖRE, BU DURUMDA İNSAN NEDEN OKUSUN, ÇALIŞSIN VEYA BİRŞEY YAPSIN ?

MOEBIUS : YAPTIĞINIZ ŞEY KENDİNİZE ULAŞMAK İÇİN SADECE BİR YOLDUR. BİR ENERJİ DÜŞÜNÜN, X DİYELİM, BİR NEHİR GİBİ, VE SİZ BU ENERJİYİ ALIP DÖNÜŞTÜRÜYORSUNUZ... KENDİNİZİ YAPILANDIRIYORSUNUZ, YIKMIYORSUNUZ, UYUŞTURUCU ALAN BİRİ GİBİ. ENTELLEKTÜEL BİR BESLENMEYEN BAHSEDİYORUM, FİMLER, KİTAPLAR GİBİ ÖRNEĞİN.

HM : BU BİR TÜR SANSÜR DEĞİL Mİ ? BİLİYORUM Kİ CASTANEDA'YI OKUYORSUNUZ, VE BU SİZİ OLUMLU YÖNDE ETKİLEDİ.

MOEBIUS : CASTANEDA(2) BANA SİSTEMİMİ AÇIKLIĞA KAVUŞTURMAMA YARDIM ETTİ. FAKAT O ZAMAN BENİM İÇİN İYİ OLAN BİR ŞEY ŞİMDİ DOĞRU OLMAYABİLİR. ZİHİNSEL OLARAK, BEN FARKLIYIM. SİZİN İÇİN NEYİN DOĞRU NEYİN YANLIŞ OLDUĞUNA KENDİNİZİN KARAR VERMESİ GEREKİR.

HM : YAŞADIĞINIZ YERDEKİ TOPLUMA ENTEGRE OLDUĞUNUZU DÜŞÜNÜYOR MUSUNUZ ?

MOEBIUS : EVET, ANCAK AYNI ZAMANDA ONUN YANINDAYIM. İNSANLARA KEYİF VERMEK İÇİN KENDİMİ ZORLAMİYORUM.

HM : FAKAT OKUYUCULARINIZI MEMNUN ETMEK İÇİN ÇİZMİYOR MUSUNUZ ?

MOEBIUS : KENDİMİ BUNDAN KURTARMAYA ÇALIŞIYORUM, FAKAT ÇOĞUNLUKLA BENDEN İSTENEN BU. FAKAT BEN MEMNUN ETMEK İÇİN ÇİZMENİN DIŞINDA BİRŞEYLER YAPMAK İSTİYORUM.

HM : KENDİNİZ İÇİN BİLE Mİ ?

MOEBIUS : EVET.

HM : O ZAMAN NEDEN ÇİZİYORSUNUZ ?

MOEBIUS : ÇÜNKÜ 43 YAŞINDAYIM VE BU İŞİ 25 YILDIR YAPIYORUM. BU KADAR UZUN SÜRE BİR İŞİ YAPIYORSANIZ, DEĞİŞTİRMEK ZOR OLUR. HIZINI ALMIŞ BİR TREN GİBİ, HEMEN DURDURAMAZSINIZ. İİÇBİRŞEY KABACA YAPILMAMALIDIR. OLAN KAZALAR VARDIR, İNSANI DEĞİŞTİRİR, AMA BU ZAMAN ALIR. BİR DE ÇEVRENİZDEKİ İNSANLAR DEĞİŞMEMİŞSE VE SİZDEN HALA ÇİZMENİZİ İSTİYORLARSA, KARŞI KOYMAK ZORDUR. DÜNYADAN KESİLİP ATILMIŞ DEĞİLİM.

HM : OKUYUCULARINIZ İÇİN NE YAPMAYI DÜŞÜNÜYORSUNUZ BU DURUMDA ?

MOEBIUS : ONLARI KİŞKİRTMAYI SEVİYORUM. DAHA ÖNCE BAHSETTİĞİM NEHİRDEN ENERJİ ALMAK GİBİ, O NEHİR OLMAK İSTİYORUM. HIZLI, AKINTILI, ÇAĞLAYANI OLAN, GİRDAPLARI OLAN NEHİRLER GİBİ.

HM : SİZİN BAZI ÇR'LARINIZI OKURKEN SANKİ VARLIĞINIZLA OKUYUCUYU SÜREKLİ RAHATSIZ ETMEK İSTERMİŞSİNİZ GİBİ BİR İZLENİME KAPILIYORUM, SÜREKLİ MOEBIUS'UN, YAZARIN ORADA OLDUĞUNU BELİRTEN KÜÇÜK ESPRİLERİ GİREK.

MOEBIUS : ÇİZGİ ROMANLARIMIN BİR MİNİYATÜR TREN SETİ GİBİ OLMASINI İSTEMİYORUM. BEN ÇOCUKKEN, PARMAKLARIMIN ASKERLER OLDUĞUNU VARSAYIP, YASTIKLARIN ÜZERİNDE -Kİ ONLAR KARLARLA KAPLI DAĞLARDI- YÜRÜTÜRDÜM. FAKAT HER ZAMAN KENDİ VARLIĞIMIN FARKINDA OLURDUM.

HM : YANİ SİZ ÇR'LARINIZIN KAPALI EVRENLER OLMASINI İSTEMİYORSUNUZ, YA DA SİZİN DEYİMİNİZLE "AIRTIGHT GARAGES" LAR GİBİ.

MOEBIUS : KESİNLİKLE, ZATEN ONUN İÇİN BU İSMİ KOYMUŞTUM.

HM : FAKAT SİZ BUNA HAVA SIZDIRMAYAN VEYA HERMETİK(3) DEDİĞİNİZ ZAMAN BUNU KAPİYORSUNUZ, PARANTEZ GİBİ.

MOEBIUS : HAVA SIZDIRMAYAN BİRŞEY ONUN GÖRÜNTÜSÜNE SAHİPTİR. KAPIYI GÖREMEZ, İÇER-

DE NE VAR BİLEMEZSİNİZ; BİR ELMANIN ÖNÜNDE OLDUĞU DÜŞÜNÜNCESİNDE OLAN BİRİ VARDIR, AMA GERÇEKTE BİR PİYANONUN ÖNÜNDEDİR.

HM : HIMMMM....

MOEBIUS : ELMA HAVA GEÇİRMEZ, İÇİNDE NE VAR GÖREMEZSİNİZ. FAKAT ELMAYI BİR PİYANO OLARAK TANITIRSANIZ O ARTIK HERMETİK DEĞİLDİR. BİLİRSİNİZ, "THE AIRTIGHT GARAGE OF JERRY CORNELIUS"U ÇİZMEYE BAŞLADIĞIMDA, BU SADECE BİR DENEMEYDİ. SÖZCÜKLER AKLIMA KAZARA GELMİŞTİ. SONRA METAL HURLANT BENİM BİR HİKAYE YAPMAMI İSTEDİ.

HM : BÖYLECE KENDİNİZİ BU GARAJIN İÇİNDE BULDUNUZ VE BİR ÇIKIŞ YOLU BULMALIYDINIZ....

MOEBIUS : BAŞLANGIÇTA TÜMÜYLE BİLİNÇSİZDİ. SONRA BİLİNCİMİ KULLANMALI, AÇIKLAMALI VE KENDİMİ DIŞARI ÇIKARMALIYDIM VE SONUNDA İNSANLARIN KENDİLERİNİ DÜNYADAN BAŞKA BİR YER OLMAYAN BİR SONDA BULDUKLARINI GÖRÜYORSUNUZ. GERÇEK BİLİM-KURGU BUDUR.

HM : OKURLARINIZIN BAZI HİKAYELERİNİZİ ANLAMAMALARI BİZİ İLGİLENDİRİR Mİ?

MOEBIUS : BİR DALGANIN TEPESİNDEKİ SÖRFCÜ GİBİ OLMAK İSTİYORUM VE ZİRVEDE OLMALIYIM. HERKESE ANLAŞILIR OLMAK GİBİ BİR KAYGIM OLMAZ. SADECE İNSAN DİLİYLE DONATILMIŞ VE BUNLARI AKLIMDAN GEÇEN İZLENİMLERLE ŞEKİLENDİREREK AKTARIYORUM.

HM : SİZİN İŞİNİZ O ZAMAN, BU İZLENİMLERİ DİĞER DİLLERE TERCÜME ETMEK OLUYOR !

MOEBIUS : EVET. ÇOK KEYİFLİ. BİR UZAYI GÖRMEK. İNSANLARA GARİP ANLAŞILMAZ BİR IŞIKLA BAKMAK ÇOK GİZEMLİ VE SONRA DA BUNLARI YETENEKLERİMLE BİR ÇİZGİ ROMANA AKTARMAK. ASLINDA, BİRŞEYLERİ DEĞİŞTİRMENİN KURALI BASTIR, FAKAT BUNU UYGULAMA YÖNTEMİ İŞİN GÜZEL VE SÜRPRİZLİ TARAFLI. GÖRÜNTÜLERİN ARKASINDA NE OLDUĞUNU ALGILAMAK , BUNUN ARKASINDAKİ TEK KURALI KEŞFETMEK ZORDUR.

HM : O ZAMAN SİZİN EN ÇOK DEĞER VERDİĞİNİZ BU ARAŞTIRMAMIDIR ?

MOEBIUS : İKİYÜZLÜ OLMAK İSTEMİYORUM, AMA BENİM DİLEĞİM BU. BİR SÜRE ÖNCE, TEK DÜŞÜNCEM. BİR SÜRÜ PARA KAZANMAK, MEŞHUR OLMAK, MUZAFFER OLMAK İSTİYORDUM. FAKAT ŞİMDİKİ İSTEDİKLERİM BUNLAR DEĞİL.

HM : O ZAMAN MI MOEBIUS OLDUNUZ ?

MOEBIUS : EVET, O ZAMAN DA ÖNCEKİ PROJELERİN İNKARI VARDI.

HM: KONUYU BİRAZ DEĞİŞTİRSEK, AMA ÖNCEKİ PROJELERDEN BAHSETSEK, "DUNE" ÜZERİNDE ÇALIŞMAK NASILDI ?

MOEBIUS: HERŞEYDEN ÖNCE "DUNE" ŞİMDİYE KADAR OKUDUĞUM EN İYİ B/K ROMANLARDAN BİRİYDİ. FİLMİ FARKLIYDI, DAHA UÇ NOKTALARDAYDI, DAHA EXTREMCİYDİ. JODOROWSKY, FİLMİ ÇOK DAHA POLİTİK YAPMIŞTI, Kİ HİÇ OLMAMASI GEREKENLERDEN BİRİYDİ.

HM: ŞİMDİ YAPILMIYOR MU ?

MOEBIUS: HAYIR, BİZİM YAPTIĞIMIZ VERSİYONU STORYBOARDLAR BOYUTUNDAYDI. O ZAMANLAR AMERİKALI BİR YAPIMCI BULMAK OLANAKSIZDI. 1975 SİRALARI, NIXON DÖNEMİYDİ VE JODOROWSKY HAKKINDA BAZI PARANOYALAR VARDI, FİMLERİNDEN BAZILARI, EL TOPO VE HOLY MOUNTAIN İDİ. BU RIDLEY SCOTT'LA YAPILABİLİRDİ, ALİENT YAPMIŞTI, FAKAT BU FARKLI OLACAK.

HM: SİZ ÇALIŞACAK MISINIZ ?

MOEBIUS: BUNU SÖYLEMEK ZOR. BU YIL BİRÇOK PROJEDE ÇALIŞACAĞIM.

HM: NE GİBİ ?

MOEBIUS: "BLUEBERRY" NİN DİĞER BİR SERİSİ, Kİ BUNA AMERİKALILAR PEK ALIŞIK DEĞİL, VE DİĞER ÇİZGİ ROMANLAR.

HM: AMERİKA'DAKİ İNSANLARIN SİZİN ÇİZGİ ROMANLARINIZI OKUDUĞUNU DÜŞÜNDÜĞÜNÜZDE NELER HİSSEDİYORSUNUZ ?

MOEBIUS: HEAVY METAL'E KANSAS CITY'DEN YA DA CHICAGO'DAN GELEN MEKTUPLARDA, CORBEN'İ İSTEDİKLERİ GİBİ ÖRNEĞİN, DAHA FAZLA MOEBIUS İSTEDİKLERİNİ OKUYUNCA ÇOK ETKİLENİYORUM. YILLAR ÖNCE AMERİKA'DAN ÖĞRENDİĞİM ŞEYLERİN ŞİMDİ TEKRAR AMERİKA'YA DÖNDÜĞÜNÜ ÖĞRENMEK GÜZEL BİR DUYGU, SANKİ BİR DÖNÜŞ.

HM: TANRI'YA İNANIR MISINIZ ?

MOEBIUS: EVET. KİŞİ BİLİNCİNİN İLK KEŞFİDİR BU. KİŞİNİN, MÜKEMMELLİĞİN, SONSUZ GÜCÜN, DAHA BÜYÜK BİR BİLİNCİN VARLIĞININ FARKINA VARMASIYLA BAŞLAR VE SONRA KİŞİ BU YÖNDE GİDER. TABİİ Kİ BU AK SAKALLI BİR TANRI DEĞİL; BÖYLE BİR GÖRÜNTÜYLE SINIRLANDIRILAMAZ. ONUN İÇİN TANRI TERİMİ İYİDİR, ÇÜNKÜ HİÇBİRŞEY İFADE ETMEYEN BİR KLİŞE OLMUŞTUR.

HM: KENDİ SORUNUZU YANITLAYABİLİR MİSİNİZ "İNSAN İYİ MİDİR ?"

MOEBIUS: HAYIR. BU HİKAYEYİ BİR ŞAKA OLARAK YAPTIM; BENİ GÜLDÜRDÜ.

HM: UZAYLILARA İNANIR MISINIZ ?

MOEBIUS: HİÇBİRİYLE BAĞLANTIM OLMADI VE HİÇBİRİNİ GÖRMEDİM. AMA ONLARA DÜNYADAKİ İNSANLARIN VARLIĞINA İNANDIĞIM KADAR İNANIYORUM.

HM: BU DURUMDA GERÇEKLER VE HAYALLER ASLINDA BİRBİRİNE ZİT OLMUYOR.

MOEBIUS: EVET, AMA BU NEYLERİ KARŞILAŞTIRDIĞINIZA BAĞLI. DÜŞLERİN KABUSLARLA ZİT OLDUĞUNU SÖYLEYEBİLİRİM YA DA SİZE SİYAHIN ZİTTİNİN NE OLDUĞUNU SORABİLİRİM.

HM: BEYAZ.

MOEBIUS: EH O ZAMAN BEN DE "TAAAAA" DİYEBİLİRİM.

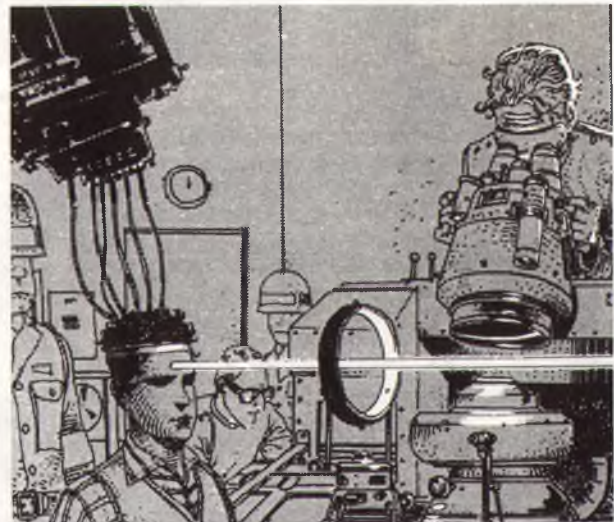
HM: SİZİNLE KONUŞURKEN HİÇBİR ŞEYİN ASLINDA GÖRÜNDÜĞÜ GİBİ OLMADIĞI DUYGUSUNA KAPILDIM.

MOEBIUS: ŞİMDE SÖYLEDİĞİM HERŞEY BANA BİLİNMEYEN GÖRÜNÜYOR, VE HATTA BU SÖYLEŞİ H.M.'DE YAYINLANDIĞINDA OKUYUCULARA NASIL GÖRÜNECEK ONU BİLE DÜŞÜNMEK İSTEMİYORUM.

Derleyen : Murat SAYIN (A.A)

Editörün Dipnotları :

- (1) Burada cehaletimiz ortaya çıkıyor. Kastedilen herhalde şirirlerarası yolculuklarda kullanılan otobüsler... Aslında Greyhound terimi hızlı, taze cinsi yarış köpekleri için kullanılıyor.
- (2) Burada kastedilen Carlos Castenada bir yazardır. Meraklısı için yazarın kitapları Yol Yayınlarından çıkmıştır. Gidin alın o kadar pahalı değil.
- (3) Hava geçirmeyen anlamında kullanılan bu terim aynı zamanda eski Yunandan gelen bir felsefeyi de betimliyor. Moebius'un dine, insana olan yaklaşımları da bu bütünlüğün izlerini taşıyor. Meraklılarının bizdeki tasavvufa bile uzanan ipuçlarıyla "Moebius"u çözebileceklerini sanıyorum.
- (4) Böyle bir dipnot yok ! Yani siz de buraya kadar okuduysanız valla bravo yani pes falan...

ZOOM

KONU İLE OKUYUCU İLİŞKİLERİ

Anlatıcı, konu ile okuyucu arasında bağlantıyı kurarken kendi yorumunu ve stilini getiren kişi olarak algılanır. Oysa Türk ÇR'ında böyle birşey yoktur. Uzun yıllar anonim bir anlatım biçimine sahip masallardan gelen usluplar kullanıldı. Açıkcası anlatıcıların değil kahramanların ve onların yaptıkları önemli oldu. Abdülcanbaz'dan başlayan Karaoğlan'la şiddetini daha da pompalayan bir tür kahraman çizgi romanı oluştu. Gelişmelerde gayet normaldi. Çünkü çizgi romanın evrimi her ülkede aşağı yukarı aynı çizgide gelişti. Anlatıcı resimlerle başlayan karikatür ve striplerle gelişme kazanan çizgi roman doğal çizgisini kahramanlarla buldu. Ülkemizde "kahraman"lardan sonra gelen ikinci adım hiçbir zaman tam olarak atılmadı. Anlatıcı konumundaki yazar ve çizzerlerin belli türlerde uzmanlaşarak kendi yaratıcılıklarını ortaya koymamaları büyük bir eksiklik yarattı. Karaoğlan'lardan sonra çizgi romanlar Suavi Sualp çizgisinde Orhan Alev ve İlban Ertem'le gelişti. Yeşilçam komedilerinin bir tür devamcısı oldular. 75'lerde Kürtecebe ile başlayan fantastik gelişmelerde Amerikalıların snap ending dedikleri türün içinde domestik tadlar arıyordu. Bu da kısacası "unutma"ydı. Kahramanı unutmuşlardı.

Zamanla ÇR tekrar konuşulmaya başladı. Mizah dergileri düşüşteydi. Yeni çıkış çizgi romandır denilirken arayışlar da başlamıştı. Ancak hiçbir başlangıç varolan bütünlüğün dışına taşabilecek radikal çözümler getiremedi. Kendilerine mizah dergileri okuyucusunu hedef alırken bugüne kadar çizgi romanın bu ülkede yaşamasını sağlayan arzı yok saydılar. Alışkanlıklarını, geleneğe dönüşmüş anlatım tarzlarını bozamadılar. Hiçbir zaman SERÜVEN'i denemediler. Oysa bütün dünyada çizgi romanın başatları incelendiğinde serüvenin kaçınılmazlığı ortaya çıkacaktır. Buradan başlarsak ilk yapılacak şey "dönüş"tür. Serüven ve Kahraman hatırlanmalıdır.

Nasıl Bir Okuyucu ?

80'li Yıllar...

Okuyucu iki ana çizgi üstünde ayrılıyordu. Gırgır'la belirginleşen anlatıcı çizgi romanlar ve okuyucuları... diğer yanda Kahraman çizgi romanlarının izleyicileri (ki bunlar asıl okuyuculardır. Çünkü yaşları küçüktür. Kahramanlar ise semboldür. Dualistik bir evren içinde iyiler hep kazanır.) İkinci gruptakilerin zaman içerisinde yaşanan "bombardıman günleri" yüzünden azaldığını düşünüyorum.

Bugün gelişmeler ve tirajlar üzerine trendlere baktığımızda ülkemizde çizgi roman okuyucusunu yetişkinler oluşturuyor. Kaba bir genellemeyle 14 yaş üstü çoğunluğu genç -ve erkek- bir profil... Çocuklar için çıkarılan yayınların satışları korkunç derecede düştü. Çocukluk düşlerimiz, o eski çizgi romanlar artık yok ! Olanlarda eski serüvenlerin tekrarı, haliyle çok saumsu... Fiyatları da çocuklar için pahalı. Hatta yakın gelecekte periyodik bir zam da sözkonusu...

Ortada bir çocuk dergisi yok ! Milliyet Kardeş ve Bando okul öncesi çocuklara ağırlık veriyor. Didaktik

özellikler taşıyorlar ama çekici değiller ! Çizgi romanlar sınırlı... Ülkenin tek haftalık çocuk dergisi Türkiye Çocuk tamamen kopya çalışmalarla üretiliyor. Gazetecinin genel muhafazakâr çizgisinin dışına da pek çıkılmıyor.

Yukarıda bahsettiğimiz yeni çizgi roman sever kitle o eski kaybolan çizgi romanların taze mirasçılarından oluşan bir kitle... Tommikslerden sonra Gırgıra takıldılar. Orada da yaşanan karmaşık katagülde okuyucular bile yelpaze de paylaşıldı. Çoğu okumaktan vazgeçti. Tirajlar düştü. Bu arada İngilizce öğretisi popüler düzeyde yoğun ilgi gördü. Dünya dağıtımını getirdiği Marvel ve Dc örnekleri sempatican topladı. Alfa bu ilgiyi kullanamadı. Marvel'ler pek satmadı. Çünkü seçilen (veya genel olarak) Marvel'ler 14 yaş altına hitap ediyordu. Onlar da bu örnekleri TV'de ve Computer games olarak zaten görüyordu. Buna rağmen 14 yaş üstü ÇR sever kitle içinde Marvel'ciler hatırlanmalı... Marvel'lerle birlikte o yıllar ülkeye gelen çok sayıda Heavy Metal ve Epic Comics (Marvelin Heavy Metal'e karşı çıkardığı benzer özellikler içeren dergi) sayıları da ilgi çekti. Marvel'ler kadar rahat bulunamıyordu. Meraklısına yüksek fiyatlarla satılan dergilerdi bunlar... Daha çok Avrupalı sanatçıların çalışmalarından oluşan bu dergiler grafik ağırlıklı farklı konular işliyorlardı. Bu örneklerde fanatik bir meraklı topluluk yarattı.

Bu kitlenin önemli başatları da hiç kuşkusuz mizah dergilerinde yalnızca çizgi roman yapan anlatıcı kişilerdi. İlgi çekiyorlardı. Ancak hiçbir zaman popüler olamadılar. Kapiş kapiş gidecek işler çıkaramadılar.

90'lı Yıllar

Bu yıllar çizgi roman konusunda misyon bir dergiye duyulan talebin yükseliş günleri olarak başladı. Okuyucu kitle içinden ona yakın fanzine-fotokopi dergi çıkarıldı.

Mizah yayınları içinde çizgi roman üstüne bağımsız dergiler düşünen üreticiler çıktı. Sonra Zeplin ve Rr geldi. Benzer projeler konuşulmaya başlandı.

Aynı yıllar ülkemizde cinselliğin inanılmaz bir süratle "açılış" zamanlarıydı. Bu yönde bir gidişat yüzünden erotik çizgi romanlar giderek ağırlık kazandı.

Doksanlı yıllar sürüyor, hala bir misyon dergi yok ! Okuyucu kitlesine gelince bütün çeşitliliğine rağmen - misyon bir dergiyle- ellibin tiraj getirebilecek bir topluluk...

14-30 yaş arası

Erkek, öğrenci

Kentli, Apolitize, popüler filmleri ve müziği seyreliyor.

Bu kitlenin; % 40 İstanbul

% 27 Ankara

% 11 İzmir

kalanlar da diğer şehirlerde yaşıyor.

Nasıl bir dergi ? Eğer bir misyon dergi istiyorsak bir defa kesin olalım, haftalık bir periyodla yayınlanmalı... ÇR'nin yapım ve üretimi hakkında bilgiler vermeli. Yeni gençler teşvik edilmeli... Öyküler serüven üstüne kurulmalı, bu öyküler derginin lokomotifidir. Alo Anne lokomotif değil, olamaz da ama derginin çeşitliliğini yaratır. En basit açıklamasıyla Tuncer Erdem türünde sayfalar olmalı... Çok kişisel olmayan yalnızlık öyküleri... Fantastik öykülerde kesin renk kullanılmalı -ve yine serüven- Rr ve Zeplin de -hatta Dıgıl da- öyküler süpriz sonlu klasik tekrarlardan oluşuyordu. Fantastik öyküler geniş açılımlara gebe, neden dolap beygiri türünden benzer temalara takılıyorlar, anlamıyorum.

* Kesinlikle yerel tadlar taşıyan erotik öyküler bulunmalı... Sevişme sahneleri üzerinde durularak farklı kareler kurulmalı...

Serüven öykülerine yine dönersek tarihi ÇR'lere tepki olarak yalnızca günümüzde geçmemeli, örneğin yine tarihi dekorlarda o düz mantığı alaşağı ederek gerçekçi -hatta tepki çekebilecek- öyküler denemeli...

Nasıl Bir Kahraman ? 21. yüzyıl artık kurtarıcılara şövalyelere muhtaç değil ! Bunu herkes biliyor. Ortaya çıkacak yeni kahramanın daha gerçekçi olması gerekiyor. Zaafalarının ve kötü yanlarının gösterilmesi gerekiyor.

* Öykü içinde ortaya çıkacak sorun içinde öncelikle onun üçüncü tekil şahıs olarak yalnızlığı ve çaresizliği vurgulanmalı... Ancak bu sıradan adam büyük bir umutsuzluk ve inat içinde kendisinden saklanan şeyi arayıp ortaya çıkartmalı...

* Okuyucu kitlesinin yaş ortalaması düşünülerek kahraman alışılmış toplum yaşamının dışında duran, huzursuz ve huşu, çoğunluğun değer ve standartlarını kabullenemeyen fakat kişisel bir şeref ve namus anlayışına sahip, son derece hisli, duygulu bir başkaldırıcı tiptir.

KOLONİ'nin Notu : Yazının bundan sonraki bölümü daha özelleşerek literatüre yayıncılık için hazırlanmıştır. Böyle bir yayınevi var mıdır yok mudur pek bilmiyoruz. Ancak yazı Sarkis PAÇACI'nın isteği üzerine kotarılmıştır. Sonuçta böyle bir projede olmamıştır. Fekkat istedikki okuyanlar belki birşey kapar, okur, tartışır, geliştirir di mi ama ? Affolla...

Marvel Boyutlarında Bir Dergicilik Anlayışı

a. Kitapçılar

Bu yalnızca üç büyük şehirde kitap reyonlarında satılabilecek bir marketing olayı... Ülkemizde henüz kitapçılarda çizgi roman reyonları yok... Bu yüzden yalnızca bir ÇR kahramanının serüvenlerinden oluşan dergilerin şansı bu kitapçılarda daha da azalıyor. Bugüne kadar çıkar ÇR albümleri yaratıcılarının ismiyle satılar (Kahramanın peşine düşmüş okuyucu yok !!). Ülkemizde bu tür geniş çaplı bir satış yapılmadı. İlk olmanın dezavantajları süreç içinde tekelleşmeye dönüşebilir (İyimser görüş).

Periyodik bir satış trendi düşünülüyorsa (Aylık, iki aylık vs.) öncesi bir reklam kampanyası oluşturulmalı... Reklam limitlerinin Cumhuriyet, Cumhuriyet dergi ve diğer sanat dergilerinde çıkacak ÇR üstüne yazı, inceleme ve eleştiri yazılarını da içine alması gerekiyor.

Dergi değil de kitap olarak (veya albüm) düşünülüyorsa, bu uzun dönemde sonuçları alınacak bir satış şansı demektir. Ülkemizde baskılar 5.000 adet dolaylarında oluyor. Bu baskıların crime şansı da her geçen ay azalarak bir yıla uzuyor.

b. Gazete Bayiileri

Dağıtım basın kuruluşları yoluyla olacaksa, burada dergilerin boyut sorunları ortaya çıkıyor (Marvel dergileri boyutlarında dergi yok !). Büyük şehirlerde gazete bayiileri gidercek küçülüyor. Yalnızca reklamı yapılan ürünler vitrine çıkıyor. Birkaç ürün birarada çıkarsa sunum açısından avantaj olabilir. Ama birbirlerinin satışını bölecekleri düşünülürse o da ayrıca bir dezavantaj olabilir.

Bu dergiler nasıl olmalı ?

Yani başlı başına bir ÇR kahramanının serüvenlerinden oluşan bu dergiler nasıl olmalı ?

Öncelikle şu düşünülmesi böyle bir projeden "literatüre" ve "yapım ekibi" neler bekliyor. Maliyet hesapları açısından öncelikle kimin ne beklediği, limitlerinin ne-

İSPANYA

Her taşın altından bir İspanyol çizer çıkıyor.
Hep onlar konuşuluyor.

Bütün Avrupa'da olduğu gibi İspanya'da da çizgi roman birinci dünya savaşından sonra ilk gelişmelerini gösterdi. MACACO dergisi ülkedeki çizgi romanın başlangıcı konusunda önemli bir kilometre taşı oldu. İç savaşa kadar çeşitli çizgi romanlar yayınladı. İç savaşa bütün dengeleri altüst etti. Herşey değişmişti. Bu yeni dönemin en önemli yıldızı **Jesus Blasco** ve **CHICOS** dergisi oldu. (Blasco bugün İspanyol çizgi romanının babası sayılıyor) Blasco ilk önemli başarısına **Chicos** dergisinde "Cuto"yu yayımlayarak ulaştı. Birkaç yıl sonra **Emilio Frexias** "Chatilo Federico" yu yine aynı dergide yaratırken İspanyol çizgi romanı için yeni bir süreç başlattı. Blasco "Anita Dimunusta" (1941) **Francisco Batet** "Coyote" (1943) **Gogo** "El Guerrero Del antilaz" (1944) adlı çalışmalarına bu dönemde başladılar.

Kırkılı yılların en önemli özelliği ortak çalışmaların başlangıcı ve çocuk yayımlarının önemli başatı **Brughera** yayıneviniinin oluşması oldu. **Chicos** dergisinin işlevini 50 'lerde **Pulgarcita** sürdürdü. **Gabi**, **Frexias** ve **Blasco** ailesi en üretken çizerler oldular. Franco rejimi çizgi romanın yalnızca çocuklar için üretilmesini istiyordu. Bu yöndeki engellemeler Amerikadaki **Mc Carty** yöntemlerinden önce İspanya'da uygulandı. Bu çerçevede militer, milliyetçi örnekler revaçtaydı. **Penalva** "Silver Roy" (1947) **Escobardi** "Carpanta"yı (1957) **İbanez** "Martadelo ve Filemon" (1958) **Darnis** "Jabato" (1958) bu yıllarda başladılar. Daha sonraki dönemlerin önemli bir ÇR dergisi olacak olan "Capiton Trueno" (1950) **Ambros** tarafından yine **Pulgarcita** dergisinde yaratıldı. Popüler anlamda büyük ilgi gören eser önce bağımsız bir yayma dönüştü. Sonrada genç çizerlere yaratma olanağı sağlayan reformist bir dergi oldu.

Altmışılı yılların en önemli yıldızıysa **Gimenez**'di. İspanyol çizgi romanları Portekiz, İtalya ve Güney Amerika ülkeleri dışında ülkelere girmeye başladılar. **Jesus Blasco** Amerikalılar için "Billy the Kid" "Wyatt Earp" "Buffalo Bill" çiziyordu. **Gimenez**'in "Gringo" su (1963) ve "Delta 99" (1968) Avrupanın tüm ülkelerinde yayınlanıyordu. **MUNDOJOVEN** ve **NUS** dergileri yeni ve farklı bir kuşağın müjdecisidiler. Çocuklar için çizgi roman yapmıyorlardı. Yine de sansürden çekinen onlarca İspanyol yurt dışına çıktı. **Jose Maria Bea** **Dracula** dergisi için çizdiği "Sir Leo" sayesinde **Creepy** ve **Ferie**'ye çalışmalar hazırlamaya başladı. **Estaban** **Moroto**, **Romon Tarens**, **Usero**, **Suso**, **Victor de la Fuente**, **Antonio Hernandez Palacio** hep bu yeni dönem açılımların yıldızları oldular. Entellektüel fransız dergileri onlara kucak açtı. Estetik kaygılarla yüklü farklı öyküler anlatılıyordu. Gerek Avrupa 'da gerekse Amerika'daki yeni akımlara uygun bir gelişim göstermişlerdi. İspanyada ise bu gidenlerin yeri pek doldurulamadı.

75'lere geldiğimizde sansürsüz ÇR dergilerinin de yayımlanmaya başladığını görürüz. Bunlar arasında 10 yıl süresince tutarlı bir yaygın gerçekleştirebilen tek

OBTENIDA LA INFORMACION DESEADA, EL ENMASCARADO ATURDE AL TUNECINO.

dergi olan Totem'in ayrı bir yeri var. Çünkü ilk defa olarak İspanyol okuyucular, bu dergi aracılığıyla daha önceleri yasaklanmış olduğundan yayımlanmayan birçok ünlü Avrupa ÇR'ıyla tanışma fırsatını elde ettiler. Daha sonraki yıllarda Totem dahil bir sürü dergi değişik stiller, tarzlar denedi. Bazıları Bilim-Kurgu'ya, bazıları erotizm veya şiddete yöneldi. Ama hiçbirisi kalıcı bir yer edinemedi.

Bu yıllar süresince yayımlanan dergilerin İspanyol ÇR'ına belki de tek katkısı, arada sırada yayınladıkları ve bu ülke ÇR'cılığının klasik eserleri arasına giren Jordi Bernet-Antonio Seguera'nın "Kraken", Josep Maria Bca'nın "Samanyolu Meyhanesinin Hikayesi"; Alfonzo Font'un "Sonsuz Bir Geleceğin Hikayesi"; Carlos Gimenez'in "Koolan"; Luis Garcia'nın "Nova-Z" adlı çalışmaları oldu. İlki Metropol; diğer ikisi 1984 ve Comix Internacional; son ikisiyle Totem'de yayımlanan bu hikayelerin dışında kalanlar belirli bir düzeyi aşamayan çalışmalar olarak kısıtlı bir ilgi uyandırmanın ötesine gidemedi.

İspanyol çizerlerin konu sıkıntısı çektiği 80'li yılların başlarında, ÇR piyasası gerçek bir devrim yaşadı. Aniden yayımlanmaya başlayan ve kısa sürede piyasanın % 40'ini elde etmeyi başaran Amerikan "Super-Hero"ları sadece İspanya'da değil, diğer Avrupa ülkeleri ve hatta anavatanları Amerika'ya da yeni bir soluk getirdiler.

Aynı dönemde tekrar yayıma başlayan iki eski ÇR dergisi, Mas Madera ve El Capitan Trueno, öldüğü sanılan tebeo'ları (çağa uydurduktan sonra) dirilttiler son dönem başarılı İspanyol çizerlerinden olan Espinosa, Sempere, Padu vb. bu dergiler aracılığıyla okuyucularla temas kurdular.

Ancak bu dönemde ortaya çıkan acı bir gerçek de var. Sürekli olarak yeni dergilerin türediği İspanyol ÇR piyasasında var olduğu sanılan gelişme, aslında yoktu. Bütün bu dergileri satın alan hep aynı okuyucular ve belli bir noktadan sonra ekonomik sıkıntılar sebebiyle her birinin alım gücü bir veya iki dergiyle sınırlanacaktı. Nitekim kısa bir süre sonra bütün bir ÇR piyasası krize girdi.

Hala süren bu krize rağmen kapanan her derginin yerini bir yenisi alıyor; Manfred Sommer, Enrique Abuli, Horacio Altuna, Carlos Sampayo gibi birçok sanatçının eserleri hemen Fransa, İngiltere, Hollanda, İtalya, Almanya, Portekiz, İsveç, Norveç gibi ülkelerde yayımlanarak ilgi görüyor. Ancak İspanyol yaratıcılar yaşamlarını sürdürebilmek için reklamcılık gibi farklı alanlara da yönelmek zorunda kalıyor, hatta bazıları ÇR'dan temelli uzaklaşıyor.

Yayımlanan yabancı çizgi romanların getirdiği rekabet duygusunda beraberinde yeni arayışlar getirdi. Barcelona ÇR festivali ve ÇR yarışmaları hep yeni isimler arayışının araçlarıydı. Light-clear akımının ve post-modernizmin önemli gelişmeleri de İspanya'da başladı. Daniell Torres, Beroy gibi farklı ve genç kuşaklar "New Age" i başlatular. Doksanlı yıllar bu yeni dalgalanmaların içeriğini zenginleştirerek sürüyor.

Bugün İspanya çizgi romanı o görkemli çağların nostaljisiyle taze ve umutlu bekleyişlerin arifesinde günler sayıyor. Öyküler durgun geçen günlerde yeni yaratıcılarını ve eski okuyucularını bekliyor. Sonuç itibarıyla İspanya'da ÇR tür olarak belirli bir düzeye ulaşabildiyse de, henüz sağlıklı bir alt yapı oluşturduğu söylenemez.

**Kosta CERAN
Levent CANTEK**

SIGNORE TORELLI

Adı Luca, Luca Torelli veya nam-ı diğer Torpedo...

Rugan ayakkabılar, açık renk takım elbiseler ve illaki siyah gömlekler... Stetson şapka ve eldivenli eller, yarım yamalak içilen Camel sigaralar... uzun favoriler, gülmeyen bir yüz ve ağır, oturaklı, kendi kurallarıyla yaşayan saygıdeğer bir işadama... Bir katil, yalnız ve biçare kadınların kokusunu alan bir hergele, para için basını bile öldürecek bir puşt...

Bunlar Torpedo'yu anlatan birkaç kifayetsiz söz... Torpedo 1936, Abuli-Bernet-Toth üçlüsünün çok başarılı bir çalışması... Senaryoları Sanchez Abuli yazıyor, Bernet ve Toth'ta değişerek çiziyorlar. Bana göre de Bernet Alex Toth'tan daha iyi çiziyor.

Torpedo yüzyıl başlarında kalabalık (olmazsa olmaz) bir göçmen ailesinde doğmuş. Anlattığına göre (ki yalan olabilir) kendisini sürekli aşağılayan bir polis memuru yüzünden suç işliyor. O ayı yavrusunu fırsatını bulunca nallıyor. Bir iki derken arkası da geliyor.

O bir anti-hero, bir Robin Hood değil... Onu öyle sananlar var ama hiç olmazsa onun o tür bir takıntısı yok... Kendisinden yardım isteyen evli (ve namuslu) bir

İtalyan kadına açıkça "bir kere verirsen yardım ederim" diyor veya Tombul kurbanının canını bakire kızıyla yatarak bağışlıyor. Acuması yok. İşine ve işinin getirdiği kurallara aşırı bağlı... Parası ödendiği için arkadaşını, sevgilisini öldürebiliyor. Acı çekiyor ama unutmayı öğrenmiş. Hayat bu !!

Sevimsiz bir maço. Evleniyor ama taze kartı kilise çıkışında başkasıyla gidiyor. Etrafındaki kadınlar "Gang" filmlerinin mirasçılarında olan aptal ve geveze türlerinden değil... Akıllı ve fettan şeyler... Gerçi belki hepsi gelip geçici ama beheri vanilyalı, kuş kaldıran cinsten... O da bunun farkında, kaçanı kovalamıyor ama nasiplenmiyor da değil...

Luca ilk kez 1981'de üretilmiş. İspanyol çizgi romanının son dönem yüzaklarından... Çok geçmeden ünlü Amerikalı çizer Well Eisner bu çalışmanın farkına varıyor. David Rosenthal'le birlikte İngilizce'de yayın haklarını satın alıyorlar (1984). Catalan Communication ve Heavy Metal'in dağıtımıyla ilgi de buluyor. Hatta 88'de biten copyright sözleşmesi uzatılıyor.

Torpedo benim gördüğüm en başarılı anti-hero çalışmalarından... Zeka dolu kıvrak senaryolara ve siyah-beyazın korkunç bir dengesine sahip. Ümit ederim telif eserler getirerek piyasayı aşağılara çeken işbilir (!) yayıncılar bu delinin sözlerine kulak asarlar. Sorup soruştururlar, abuk sabuk ne idüğü belirsiz işler yerine Torpedo iyi seçim. Bakmayın siz yukarıda yazılanlara o aslanlar gibi bir Kahraman...

Unutmayın ! Umberto Eco'de çizgi roman okuyor.
Levent CANTEK

Post - Fiction

SIFIRA DOĞRU...

Bilim Kurgu Üstüne Bir Deneme

Bilim kurgunun tarihini araştıranlar başlangıç için kesin bir tarih ve isim üzerinde anlaşamıyorlar. Kimi dinsel öğretilerden, kimi efsanelerden bahsediyor. İçlerinden birini alıp ilk örnek olarak sayıyorlar. Bu da genelde Eflatunun üstünde durduğu Atlantıs oluyor. Çeşitli kaynaklarda zaman zaman farklı isimler ve farklı tarihler olduğunu tekrar belirtmekte yarar var. Bu yüzden ben belli bir isim üstünde durmayacağım.

20. yüzyıla gelmeden önce hatırlanabilecek örneklerse; Cyrono de Bergerac'ın Aya Yolculuk, Volterin Micramegas, J. Swift'in Guliverin Serüvenleri, Thomas More'un Ütopya'sı, Bacon'un Yeni Atlantıs'ından bahsedilebilir. Kimilerine göre korku edebiyatı sayılsa da bir BK olan Mary Shelley'in Frankesteini Edgar Allan Poe'nin bazı öyküleri, Jules Verne, H.G. Welles'in çalışmaları daha sonraki dönemlere izler bırakarak başarılı ürünler oldular. Aslında bu konuda yazılmış ilk olma özelliği taşıyan çok önemli çalışmalar var. Bunları unuttuğum, atladığım kanısına varılmamalı. Yapmak istediğim böyle bir konuda küçük bir çerçeve çizilebilir...

Modern BK'nın kurucusu ve isim babası sayılan Hugo Gernsback 20'lerin başlarında ünlü Wonder Stories dergisini çıkartmaya başladı. Böylece ona bir kişilik kazandırmayı ve BK'nın ayrı bir tür olarak kabul edilmesini sağladı. Gernsback üretkenliğini 1927'de çıkarttığı Amazing Stories dergisiyle sürdürdü. Bu arada BK kadar günün popüler çizgi romanda patlama noktasına gelmişti. Karikatür boyutundan reel, serüven anlamında çizgi bantlara dönüşüyordu. Dick Calkins-Phil Nowlon ikilisinin yarattığı Buck Rogers (ülkemizde ilk kez çocuk haftası dergisinde Yıldırım Kaptan adıyla yayınlandı) büyük sükse yaptı (1929). Konu olarak BK'nın her detayından faydalanıyordu. Işın silahları, gezegenler arası yolculuklar, garip yaratıklar vs. Buck Rogers'in başarısı benzer temalı striplerin artmasını sağladığı gibi BK'yı popüler tabana yayıyordu. 1933'te Clarence Gray'ın Brick Bradford'u (Bizde bir yıl sonra Afacan dergisinde Birik Birad adıyla yayınlandı) 1934'de ünlü Alex Raymond'un Flash Gordon'u (Bizde aynı yıl Çocuk Sesi dergisinde Baytekin adıyla yayınlandı) başladı. Brick Bradford zaman yolculuklarıyla hatırlanırken, bizde ve dünyada farklı isimlerle tanınan Flash Gordon (Guy eclair, Storm, Stormer, Gordon vs.) Raymond'un inanılmaz çizgileriyle korkunç bir başarı yakaladı. Gordon sevgilisi Dale ve dostu Zarkovla uzakdoğulu bir tipi anımsatan kötü adam Ming'e karşı Mongo gezegeninde savaşıyordu. 1936'da filme çevrildi. Seriyal olarak düşünülmüştü. Devamı da geldi. 1938'de ikincisi, 1940'da üçüncüsü çevrildi. Her üçünde de yüzme şampiyonlarından Buster Crabbe oynuyordu. Bu üç film ülkemizde Baytekin Meçhul Dünyalarda, Baytekin Taş Adamlara Karşı, Baytekin Gaip Ülkeler Hakimi adıyla bilinir. Afacan dergisi vermiş olduğu kuponlarla

okuyucularına filmi bedava izleme şansı sağlamış, Sümer sineması büyük kalabalıklarla dolup taşmıştı. O günler günümüz Türkiye'sinin usta sanatçı, yazar-çizer tayfasını derinden etkileyen zamanlar... Turhan Selçuk, Şahap Ayhan, Giovanni de Scognomillo hep bu yüzden bilim kurguya kapıldılar. başka mesleklere yönelseler de zaman zaman hoş kaçamaklar yaparak eski aşklarına döndüler.

1938'de Siegel-Schuster ikilisinin yarattığı Superman geldi. Ülkemize girişi 1950'lerin ortasına rastlarsa da önce Amerika'da, sonra çizgi roman ajanslarının ulaşabildiği her yerde büyük sükse yaptı.

Gernsback'm Amazing Stories'den sonra Astounding SF yayına başladı (1937). Barışçı tavrı ve savaş alehtarlığı tarafıyla hatırlanabilir. Asıl ilginç olan 1944'te Atom Bombasının varlığını duyurmaları oldu. Soruşturma açıldı. Bombadan haberdar olmadıklarını ispatlayamadılar. Gerçi sonraları yayıncı-yazar John Campell beraat etti. Ancak atom bombasıyla BK pesimist bir tavır aldı. Totaliter bir gelecek, savaş korkusu, kıyamet gibi konular üstünde yoğunlaştılar. Aynı yıllar bizim için de ilginçti. Çünkü Dr. Vedat Bilgin ilk Türk BK eserini yazdı (Rüya mı Hayal mi?). Yazar Orhan Duru'da ilk kez bilim kurgu terimini kullandı. Savaş sonrası türün başarılı örnekleri Türkçeye çevrilmeye başladı. Firuz Aşkın'da bunların çoğunu yerel şartlara adapte ederek ÇR yaptı.

Dünyada 50'lerin gözde dergisi Galaxy'dir. Horace Gold tarafından yönetilen dergi BK'yı edebiyattan ayırmamaya özen gösteriyor. Dil, üslup ve konu üstünde bu yüzden önemli duruyordu. Mc Charty'nin faşizan eğilimli baskıları yüzünden yazarların çoğunluğu yumuşamaya başladılar. Saldırgan bir dil kullanmıyorlar, konuları suya sabuna dokunmadan seçiyorlardı. Artan dergi sayısı 1965'ten itibaren düşmeye başladı. Artan tek şey BK filmleriydi. Kubrick'in 2001'i bu filmler içinde önemli bir dönemeçti. Planet of the apes ile BK epik-serüven dalında başarı kazandı. Fantastik öğelerle süslenmiş hareket senaryolarına dönüşen BK'lar yoğun bir poplarite yakalamıştı. Spielberg'in Close Encounters (77), ET (82), Ridley Scott'un Alien (79), Blade Runner (82), David Lynch'in Dune (84), George Lucas'ın Star Wars (77), John Boorman'ın Zardoz (74), John Carpenter'in Thing (82) akla gelebilecek birkaç rafine çalışma...

BK adıyla özdeşleşen Clarke, Bradbury, Asimov gibi yazarların dışında Takien, silverberg, Benford gibi ülkemizde pek bilinmeyen sanatçılarda dış yazın dünyasında revaçta...

Son olarak ülkemizde fanzine boyutunda çıkan BK dergilerinden söz etmek gerekirse çoğukısa ömürlü idealist çalışmalar. Bunların ilki de Sezer Ergin'in çıkarttığı Antares adlı dergiydi. Kaybolup gitti. Bugün de durum pek farklı değil, türün misyon dergisi hala ortada yok !!

(L.C.)

Koloni bilim kurgu konusunda yazı, deneme, eleştiri vs. desteğinizi bekliyor. Öptük bi sonraki sayı görüşürüz. Sıfırlyyoruz.

ALTIN KUPA

Şövalyenin prensesi kurtaracak altın kupayı akşama kadar bulup şatoya dönmesi gerekiyordu. Atuna atlayıp ormana doğru yola çıktı. Ormana yaklaştığı sırada yolun kenarında duran ak sakallı bir ihtiyar gördü. İhtiyar ona işaret edince durdu, nereye gittiğini sorunca da görevini anlattı. İhtiyar sakalını oğuşturup yapması gerekenleri tek tek söyledi. Şövalye teşekkür ederek yoluna devam etti. Kaybedecek hiç zamanı yoktu.

Ormanda dans eden geyikleri izleyerek kara sakallı büyücünün kulübesini buldu. Büyücüyü öldürüp, pelerinden aldığı anahtarı kulübenin yanındaki göle attı. Göldeki kırmızı balıklar bir süre sonra altın kupayı ona getirdiler. Tüm bunlar neredeyse bütün gününü almıştı. Şatoya doğru hızla yola çıktı.

Ormandan çıktığında, güneş bir mızrak boyu yükseklikteki kırmızı bir top gibiydi. Mızrağın ucundaki kendi başı gibi göründü ona. Gözlerinin önüne prensesin solgun yüzü geldi. Yetişemeyeceğim, bu güzellik yok olacak, diye acıyla düşündü. Ansızın sabah gördüğü ihtiyar oracıkta beliriverdi. "Bu ne acele şövalyem" diye sordu. Şövalye telaşla, "Bu sefer bana yardım etmeniz imkân yok" dedi. "Şatoya zamanında yetişemeyeceğim ve prenses ölecek." İhtiyar yeniden sakalını oğuşturmaya başladı. "Tek bir çare var ama sonuç hoşuna gitmeyebilir." Şövalye heyecanla sözünü kesti : "Herşeye razıyım, yeter ki prenses ölmesin." İhtiyar, "Dileğin gerçekleşecek" dedi ve gözden kayboldu.

Şövalyenin onun nereye kaybolduğunu düşünecek vakti yoktu. Atını hemen dörtünela kaldırdı. Biraz gitti sonra güneşe baktı. Neyse ki güneş hâlâ aynı yükseklikteydi ama şato da ufukta bir türlü belirmiyordu. Bu şekilde bir süre daha gittikten sonra ileride bir karaltı gördü. Yaklaşınca onun aynı ihtiyar olduğunu şaşkınlıkla farketti. İhtiyar ona dingin gözleriyle baktı, "Bu ne acele şövalyem ?" diye sordu.

M.YILMAZER

FAN FİN FON

Abdülcanbaz İstanbul Taksim sahnesinde, yirmi iki yıl sonra yine tiyatrodada...

Erdoğan Dağlar her hafta birini dövüyor. Takip edin (döver-men).

Pariste (!) geçen öyküler anlatan çizgi romancılar ! yapmayın be kardeşim bırakın ! yapmayın şu işi ! "bak kardeşim gördük işte satmıyor" dedirtmeyin...

Galip Tekin, Kemal Aratan ve Suat Gönülay... sırada kim var ?

Gırgır üstüne ilk kitap Nazife Güngör'den...

Koloni tam 1.000 adet basıldı. Kral dergi, fecaat dergi, huzur veren dergi, piç dergi hehooytt kafasına göre arada bir çıkan dergi...

Fuck you diyen karşı medyalılara (!) siktir çekiyoruz.

Türkiye'de çizgi romancılar derneği kurulmasını istiyoruz.

Bu sayıya yetişmedi. Gelecek sayı İlhan Ertem, Galip Tekin ve Tenten incelemeleri var. Bekleyiniz efendim bir daha para ödeyiniz.

Murat mihmiş normale döndü. Dostlarına mektup yazmaya başladı. İyi oldu. Zaten şunun şurasında kaç kişiyiz ki yıpratmayalım birbirimizi... Bu hepimiz için geçerli...

İlk sayımız sarı, ikinci sayımız kırmızı renkliydi. Üçüncü sayımız beyaz... eceee !

Ergün Gündüz Hıbrır'da çizgi roman yapsın **Galip Tekin** renkli çizse nasıl olur sorusunu bizim kadar kendisine sorsun, bi denesin...

Geliyoorr !!! "Türkiye'de çizgi roman" kitabı geliyor. Yazarken anası ağlayan Levent okurken topunuzu güldürecek, hislendirecek. Bekleyin çıkacak !! Sizde bir kitabınız olacak. cak ! cak ! cak ku du ! cak ku du ! cak ! cak !

Orhan Pamuk'un Beyaz Kale'si çizgi roman olabilir mi ?

Rh+ ve Deli kapandı. Ne demeli ? Onca çalışan, onca okur... Yazık !

Kemal Gökhan koloniyi görmüş, beğenmiş. Ama geçen sayıdaki röportajı için çok tashih hatası var dedi. Pek konuşmadık. Ayrılırken "çok sevindim tanıştığınıza yavrucuğum" dedi. Ben de memnun oldum abiciğim dedim (içimden). Yönetmen olursam onu filmimde oynatacağıma dair söz verdim (içimden). Dışarıda yağmur yağıyordu. Adet olduğu üzere yakalarını kaldırdım (He he hala okuyomusunuz lan he he).

Murat Kürüz çizmesin, yazmasın **Alp Tamer'de** yalnız senaryo yazsın kampanyası açılmış. Kim açmış ya cık cık kim ya ne bu yaa ayıp yea...

Bir yaşındayız. Bir yılda yalnız üç sayı az be az...

Ağanın eli tutulmaz hani şu abilerimiz bize destek çıkrsa reklam falan yani. Bizi yaşatsalar, direnssek, büyüsek adam olsak gidip ellerini öpsek.

Bir şişe marmara bir sıcak merhaba değişmem dünyayı verseler bana.

Yazmayı çizmeyi bırakıp özellere skeçler yazan tosunları, para için zilleri takanları kınıyoruz. Lanethliyoruz. Sonra tutup tirajlar niye düştü diye zırlamayın.

Derginin adı niye Koloniymiş ? Niye Türkçe değilmiş ? Şimdi şöyle biz eskiden Korsandık, karaya oturdu gemimiz, karada parlak yıldızlarla dolu bir koloni kurmaya karar verdik. Mevzu bu ! Ayrıca bakınız Koloni sayı bir, otuzbin tele, ehii

ehii...

Kimse kimseyi yetiştirmiyor... Fazla taramadan kaçının.

Yaşlı Kocam Dük do Lorandan sonra Şövalye Roden bana bir aşk ilahı gibi gelmişti. Karaoğlan şimdi senden sonra anlıyorum ki, o bir tarla öküzünden başka bir şey değilmiş... Düşüş Berte (eyii karı).

İlk kııldayanı eşek cennetine yollarım (Tex).

Çizgi roman seven illa Rock mu dinler, metal mi sever ? Nereden çıktı yav Heavy Metal'den mi Metal Hurlant'tan mı ? La bura Türkiye'ye la nerden çıktı bu şebelek ön yargı...

Tanrıya şükürler olsun ki hiç kimse bana çizgi roman çizmez, yazar ve yayıncılarının hatalarını sormuyor. Will Eisner (Çizer)

İtiraf etmek gerekirse ben dış görünüşe sahiden önem veririm ve siz bu konuda nasıl denir ? Eeem (Hızlı Gazeteci)

Dergiden kazandığım paralarla napacam ? a) Çe-kirdek alıcam, b) Borçlarımı ödiycem, c) Kendime bir kız arkadaş bulacam adı Nataşa olacak, d) Anneme vercem çeyizime bir şeyler alcam, e) Murata vercem o bana bir kere vercek, f) Dolar veyahut mark alcem, g) Fakirlere dağıtcam, h) Kazı-kazan mesela ondan alcem, i) Eee başka ne olabilir

Şevkinin bırakıp Amerikaya gitmesiyle İtalyan kaynaklı çizgi romanları yapmayı ben sürdürdüm. 1967 yılında özgün konulara yöneldim. Kendi yazıp çizdiğim romanlara Gerçek Hayat Hikayeleri adıyla başladım (Faruk Geç).

Benim için en iyi dinlenme yolu bir kadınla sabahlamaktır (Karaoğlan-çok iyi adam).

Bir çizgi roman kahramanını canlandırmak benim için çok ilginç oluyor işin başka bir ilginç yanı da Brenda'nın bana şaşılacak kadar çok benzemesi (Broke Shields).

Türkiye'de hiç bir savcı sömürgeciliği ve ırkçılığı savunan Tarzan'ın peşine düşmeyi düşünmez (İlhan Selçuk).

Devr-i Reklam çizgi roman dergisi istiyom. Ben Rr'yi, Zeplini, Joker'i istiyom. Ben kontrol edicem. Edepli şeyler yapacaklar. Reklam alacaklar. Size bok gibi para kazandıracaklar. Dergiyi bedavaya getireceksiniz. Semireceksiniz. Göbeğinizden yağlar taşacak. Hoh hoh güleceksiniz. Güzel güzel cıvırlar hep sizin yanınızda olacak. Ahh ne erkek diyecekler. Biz aramızda kavga edeceğiz. Bu post-modern, bu çok klasik geçti bunlar diye konuşacağız. küseceğiz. Dargın düşeceğiz. Düşman kardeşler olacağız. Siz hoh hoh güleceksiniz. Yanınızdaki kalın dudaklı kızlar ah ne erkek diyecek. Yine çiftleşeceksiniz, tepişeceksiniz. Biz üzüleceğiz, dağılacağız, azalacağız, unutulacağız.

Bırakınız geçelim, bırakınız anlatalım be abiler ! Anlatılacak öykülerimiz var. Sonra ah siz ne erkektiniz, ah siz ne ekonomisttiniz, ah siz bize ne biçim koyup çıkartmıştınız diye sizi de yad ederiz. Uydu mu ?

Ben de Abdülcanbaz hergelesine içimden küfredere yenilmesi için dua ederim. (Gözlüklü Sami)

Biz çizerler tek başınayız. Ben bir günlük çalışmamla bir sayfa bile çizemem. Belli bir sunuşu olmayan içerik yoksunu özgün çizgisi olmayan pehlivan tefrikaları, Kara Murat'lar falan var ama ciddiyeti yok, saymıyorum. (Haslet Soyöz)

Radarlara yakalanan bir kaz sürüsü yüzünden 3. Dünya Savaşı çıkabilir, biliyor musun ? (Joker-Kötü adam)

Yılmaz Aslantürk kazonova gibi çocuk... Bi uçan bi kaçan gerisi aleksandır sallandır... Kız olsam bende mi veririm ne...

Bir dergi kaç sayı yaşar ? Elinden tutan olmadan s.kıla s.kıla ne kadar çıkar ? Kaç sayı direnir ? Kaç kişi okur ?

Aşık olduğum için deliyim bunu söyleyebildiğim için de değilim. Hehoytt öyleyse varım.

Oklitus kim olduğunı biliyoruz.

Ben dağlara gidiyorum.

Ulan it sen kim oluyorsun da benimle böyle konuşuyorsun. (Ustura Kemal)

Türk okuyucusunu geliştiren Türk çizgi romanı değil, ne yazık ki batı çizgi romanlarıdır. Türk çizgi romanı ile dünyadaki örnekleri kıyaslayan okuyucu kendine saygı duymayan bir çizgi romana sırt çevirmiştir. (R.İ.)

Ken Parker İtalya'da TV dizisi oluyormuş veya olmuş neyse bize de gelir inşallah...

Bize Abone olun.. Paralarımızı toplayıp kaçacağız. Zengin olacağız. Oouff ne biçim kızlar götüreceğiz. Olun olun bize abone olun. Okuyucularım benim canlarım...

Sülalemin bütün bıyıkları adına Zagor neredesin ? (Çiko-Fatman)

Çizerlerin kralı, Vize'li yakışıklı has abim, öncelikle muhabbetin, Joker ciltlerin ve hayal kahvesindeki hesaplar için teşekkür ederim. Bir gün ödeşeceğiz. Benim de sevgim bulaşacak ellerine (L.C.)

Abdülcanbaz yallah tazyik zira vaziyet nazik... (Fettah-yardımcı erkek oyuncu)

Manara epey bir zaman Sophia Loren'le yaşamış. Eh adam boşa çizmiyor. Yaşadığını çiziyor.

Uluslararası yarışta depar çizgisindeki yeriniz çok gerilerde ama buna da şükür... Yetenek açısından bizi cebinden çıkaracak kimbilir kaç kişi şu anda kalkütada otomobil tekerleği boyuyordur ya da Bangeldaş'te çömlükler üstünde gül resmi çiziyordur. (Suat YALAZ)

Seni seviyorum'a verilebilecek anlamlı ve hisli yanıtlar; "Ay inanmıyorum", "eee", "yapma ya", "Ben sevmiyoom", "Oh my god !", "bak tüylerim ürperdi", "biri mi osurdu ?", "akşama bize misafir geliyo", "görüyormusun ya fener yine yenildi ya", "mutfakta biri mi var ?"

Kemancı'nın duvarları Levend çanga boyamış duvarları... Giger'den Moebius'tan... ama zırtopozlar çivilemişler, resimdeki kızın dudaklarını tırtıklamışlar. Görünüş o ki her geçen gün daha da fazla sıçacaklar. Neyse boşverin Kemancı bir bar, genişçe bir yer, güzel hoş felan yani... İçerdeki muhteviyat ise şöyle: Bart Simpson var, Van Damme'yi döven bir minik var... Başka hımın köprü altı çocukları var, bir bilardo masası var, kenarda Atlantis okuyan Galip Tekin var, sonra müzik var, Gırgır, Şamata (Dıgıl, Hıbrı, Leman) ve içki var. Parça aralarında bir çizgi roman dergisi çıkartmalı diyen birileri var... Var mı ? Is there anybody going to listen me ?

Mustafa ve Hüseyin abiler o güzel abiler Koloni'ye yer açtılar. Koloni şimdi Beyazıt'ta, İstanbul sahaflarda...

Yeniler Tayyar Özkan ünlü çizgi roman dergisi Heavy Metal'e bir çalışmasını kabul ettirirken, Spielberg'in Londradaki animasyon stüdyoları başarılı illüstratörlerimizden Şahin Ersöz'ü transfer etti. Eloğlu yetenek şiarını gördü mü affetmiyor ! Yalan mı ?

Tek sütun Superman'ın Babası Joe Shuster öldü. Tık yok ! Küçük bir haber... Mürşidin nefesi kesilmiş, can durmuş. Millet Supermana ağıt yakıyor. DC yıllarca tek kuruş telif hakkı ödemedi Supermanı yayınladı. Üstad fırsatlar ülkesinde kaypak ve karanlık tiplerin elinde can çekti, yıprandı. Superman ölmez ama yaratıcılar unutulur.

Kim ki bilmediğini bilmiyor / ondan uzak dur / o cahildir / Kim ki bilmediğini biliyor / ona öğret / bilmesini sağla / o bilgisizdir / Kim ki bildiğini bilmiyor / ona bildiklerini kullanması için yol göster / o şaşkındır / Kim ki bildiğini biliyor / onu izle, yolunda yürü / o alemidir.

Derginin delisini okumayın kendisini tanırum deli falan değildir, güldürükçü hele hiç değildir. Vapurdaki kızlara sarkıntılık eder. Fortçudur. Kovacam iti zaten (Nası canum trstın di mi ?)

Sevdiğim bi kız olsa... Ona burdan notlar yazsam mesela şşt felan seni seviyom desem kız duygulansa şap şup beni öpse ehii ehii diye gülsek, koklaşsak... (Murat SAYIN)

Suat Yalaz çizgi roman okulu açmış. Karaoğlan çızdıracak. Kopye çekecek taze şahıslar arıyor. Uncle Suat I want you diye parmağını sallıyor.

Takım elbisele enteresan adam Hakan Bey girdiği her dergiyi batırıyor, bakkalım biz kaç sayı daha kelam edebilecez.

Başaramazsın / Vazgeçmezsin / ve ne dersin de / sonuçta bırakamazsın sürer gider / Lay Lay lom

Karanlık koridorlara giremez oldum / uzak kaldım ikiz tepelerden / Büyük balkonlu evlerden / Yoruldu ellerim çalışmaktan / Nasır tuttu avuçlarım stresten / Bıktım kendi işimi kendim görmekten (Koray Küçükyılmaz)

Şirinler ve Küçük Prens öksüz kaldı. Ünlü Belçikalı çizer peyo öldü. Ülkemizde de sevilen çizgi roman dizilerinin başarılı yaratıcısının asıl adı Pierre Culliford'du. İlginç tiplerinin ve başarılı senaryolarının yanı sıra Şirinler lisani yaratarak esprilerini çeşitlendiriyordu. Allah rahmet eylesin ! Ne demeli iyiler birer birer gidiyor.

Hiç komik değil. Biliyoz, zaten biz komik değiliz ki, bu çizgi roman dergisi yavrucum...

Türkiye'de satılan gazete-dergi satışlarının bölgesel dağılımı; İstanbul % 40, Ankara % 27, İzmir % 12, Adana % 8.6, Bursa % 7.7

Tam 15 yıl önce Sezgin Burak aramızdan ayrıldı. Hatırladınız mı ? Hani Tarkan ve Kurt, Gümüş Eyer... Hey güzel adam nerelere gittin ?

Tekin Aral aldığı bütün sinkaflı ÇR'leri patır kütür yayınlıyacak, sıçcek piyasanın ağzına şok olcez, toz duman bulut...

Çocukken beni en çok Tarkan etkilerdi, hala da severim (Suat Gönülay)

Türkiye'nin en abazan çizeri kim ? a) Mehmet Ersoy, b) Picasso, c) Murat Sayın, d) Yılmaz Aslantürk, e) eee...

Selanik Caddesi Paris kahvesinde haftada en az bir gün çizgi romancıların kulaklarını çın çın yapıyoruz. Çay üçbin tele.

Milazzo'nun oğlu varmış ama çizgisi çok kötüyümüş, hi hi demek ki kural analarla ilgili habasına bakıp oğlu alınmıyor.

KOLONİ : Sahibi Çizgi Roman Korsanları Her türlü şikayet, dava, dayak, tecrit v.s. için sorumluluğunun bilincindeki sorumlu kişi L.C. Konsantre Sex Cücesi: M.Sayın (A.A) Sayfa Sekreteri:Serpil Barlas (Ne kötülüğünü gördük ki? Çıracık:Kosta , Öldüren Adam:Erhan Baş , Ayrılanlar:DarkWood Sakinleri , Dizgi:Tempo Görüntü Yönetmeni:Serdal Abi , Haa Editör: Edith Piaf ve arkadaşları ayrıca Yenimahalle'den Hale, Jale, Lale ve bütün mahalle...Bağlantı şeyi: Ankara: Levent (312) 286 89 05 İstanbul: Kosta (212) 293 63 37